

Vrăjitorul din Oz

Articol Petru Țincoca

Music – hall „Vrăjitorul din Oz” la Tulcea

Vrăjitoare rele și actori buni la Răsărit

Și pe scândurile Teatrului „Jean Bart”, fără greș, căsuța lui Dorothy Gale s-a prăbușit tot pe vrăjitoarea cea Rea din Răsărit. Dealtminteri, zilele vântoase de pe la noi ne dau idee despre tornadele din Kansas. Rămânea de consumat o poveste până la nimicirea celeilalte cotoaroaște, din punctul cardinal opus. Este poate cea mai complexă reprezentare a actorilor tulceeni, aceasta din mai multe puncte de vedere. Toată lumea cântă, râde, dansează și, peste toate, interpretează; dificultatea partiturii este sporită și de notorietatea basmului: mulți dintre cei mici cunosc povestea lui Frank Baum și, firește, s-au așezat pe scaune cu câte un orizont îndepărtat și prestabilit de așteptare. Sala de spectacole a Teatrului „Jean Bart”, umplută cu asupra de măsură de puzderie de mititei, a semănat cu un... smarald, în fiecare fațetă netedă scânteind câte un „Vrăjitor din Oz”.

Din toate cele de mai sus, întreprinderea regizorului Nicolae Poghiric, anevoioasă prin însăși selectarea subiectului, era din capul locului o temeinică provocare.

Și piesa s-a petrecut copilăresc de trepidant. La nespusa naturalețe a întâmplărilor au concurat multe. Jocul actorilor, îngreunat de povara compoziției, a ținut mereu fermecat publicul pueril. O piesă în care, din nou, repartizarea pe roluri are meritul de a fi fost perfect coresponsuzătoare, regizorul Poghiric cunoscând deja potențialul fiecărui actor tulcean. Irina Naum, încălțată cu pantofi roșii, ca-n ecranizarea celebră din 1939, nu argintii, ca-n carte, este radioasă, izvorăște toată durata spectacolului veselie, înțelepciune și optimism; fusiform, numai bun de Sperie – Ciori, baritonalul Nelu Serghei are jocul mlădios, ceea ce echilibrează postura bătoasă dictată de specificul unei sperietori ticsite cu paie; o altfel de rigiditate arată, somatic, Omul de Tinichea, dar e o trecătoare înțepeneală metalică modelată omeneste din ce în ce mai mult; un leu – paraleu jovial, cu (mai) nimic leonin în expresie, este un răsfățat al copiilor – Mihai Gălățan (despre care, prin costumație, am aflat că poate purta o barbă încă și mai roșie decât cea personală!); plurivalentul Costel Zamfir face – fără discriminare - vreo trei personaje, talentul mimetismului ajutându-i să fie invariabil plauzibil; Gabriela Ciolacu este curat princiară, ținuta impunând-o necondiționat în rolul unei Vrăjitoare bune; Ana Maria Ștefan știe cum să fie, fără să fie crudă, Vrăjitoarea cea Rea, după cum, cu blajinătatea senectuții, e grijulia mătușă Em; și Nelu Durbală are datele individuale ca să fie un credibil Unchi Harry. O mențiune aparte pentru Nicoleta Lungu, cea care – cățelușul Toto - a încântat prin varietatea manifestărilor canine: a lătrat, s-a ascuns cu frică după poalele stăpânei, a mârâit, a arătat duioșie; nu mică ar fi fost mirarea dacă ar fi început să dea din codiță!

Ei, nimeni dintre aceștia nu stă vreo clipită, fiindcă răbdarea copiilor nu trebuie să ajungă la liman. Tocmai de aceea, un factor esențial este inspirația lui Dumitru Lupu – o succesiune alertă de scene este obligatoriu să fie suplinită de o linie melodică deosebită, unde ritmul susținut alungă plictiseala și face nesimțită trecerea; complementare unei muzici care se fredonează ușor sunt versurile lui Carmen Aldea – Vlad, pe înțelesul și spre satisfacția celor mici. Scenografia închipuită de Daniel Nae respectă constrângerile derivate din poveste: butaforia este minimă – fațada de carton a unei căsuțe, un stilizat

Ian de floarea – soarelui, o cortină cu arbori desenați, un jilț, o baghetă vrăjitoarească, un glob de ghicit. Exact atât cât să facă lină mișcarea neîncetată a actorilor: à propos de drum, „drumul pietruit cu cărămizi galbene” este sugerat cu imaginație de o bandă adezivă, de culoarea aurului, aplicată de-a lungul podelei, găselniță care face ca actorii, ieșind mereu prin dreapta scenei, să dea impresia călătoriei fără odihnă prin târâmurile fantasmagorice. Înainte de demascarea circarului din Omaha, cel dindărătul faimei de Vrăjitor, deasupra tronului se devoalează un mare chip, sigur laic, arătând mai degrabă ca figura unui extraterestru cu trăsături blânde, de înțelept. Nimic în această punere în scenă nu este înfiorător, trebuie spus, nimic nu încrâncenează. Iar această senzație de agreabilă participare la fapte este furnizată și de coregrafia Oanei – Lavinia Pisaroglu, istovitoarele repetiții producând momente grațioase de dans colectiv, cu charleston și chiar istovitorul step, executat cu măiestrie de Irina Naum. Piesa este asezonată și cu umor - „Om bun, dar prost vrăjitor...”, „Cum o găsim pe Vrăjitoarea din Miazăzi?... Păi, mergeți spre Miazăzi...!” -, dar și cu povețe de tipul „Tot în țara ta e mai bine” ori „Un conducător bun e o minte luminată” ș.a. Regia lui Nicolae Poghirc ne scutește de speculații, refuzând clar simbolurile teozofice ale lui Frank Baum și lăsându-le în seama interpreților dedicați.

În totul tot, mizanscena tulceană evită toate obstacolele și este un succes – chiotele de bucurie ale copiilor! - în care firescul jocului ascunde profesionist truda tuturor celor implicați. La sfârșitul orei în care au fost comprimate peripețiile, morala este deslușită: uneori, ceea ce căutăm se află în noi și este revelat în cine știe ce împrejurări.

Dorothy râvnește la un loc mai bun, „dincolo de curcubeu”, însă adesea nu pricepem că mai bine este dincoace de curcubeu, unde culorile îngemănate dau lumina zilnică.

Distribuția spectacolului: Irina Naum - Dorothy, Nicoleta Lungu - Toto, Nelu Serghei - Omul de Paie, Cristian Naum - Omul de Tinichea, Mihai Gălățan - Leul, Costel Zamfir - Portarul, Regele Maimuțelor Înariate, Marele Vrăjitor din Oz, Gabriela Ciolacu - Vrăjitoarea cea Bună, Ana Maria Ștefan - Vrăjitoarea cea Rea, mătușa Em, Ionel Durbală- Unchiul Harry. Regia: Nicolae Poghirc; muzica: Dumitru Lupu; versuri: Carmen Aldea - Vlad; Coregrafia: Oana - Lavinia Pisaroglu; Scenografia: Daniel Nae.

Următorul spectacol pe scena Teatrului „Jean Bart” este programat pentru vineri, 16 ianuarie, de la ora 18.00.